

**Manuscrit trobad
dins una botélla**

EDGAR ALLAN POE

*Qui n'a plus qu'un moment à vivre
N'a plus rien à dissimuler.*
Auinault - Atys

Demunt es méu país y sa méva famili teng poc que dí. Un tratte injust y es pas d'ets añs me han fet enfòra d'un y desacreditad emb d'un altra. Es méu patrimòni me va permetre rebre una educassió poc llog comú y una tendènsi contemplativa va permetre que convertís en metòdics es conoxeméns attivament comprads en dematinés estudis. Però per demunt totas sas còsas me proporsionava gran delit s'estudi d'es moralistas alemàns; no per una fallada ammirassió a sa séva elocuent locura, sinó per sa facilitad emb qu'es méus hàbits enrevenads mentals me permetían detettà sas sévas falsedats. Sovint se m'ha reñad sa sequedat de sa méua vivó; sa falta d'immaginassió se m'ha imputada coma un crimen; y s'escettissisme de sas méuas opinións m'ha fet notòri en tot moment. En réalidat, teng pò qu'una forta tendènsi per sa filossofía física haja teñid es méu cap emb un fallo molt llog comú en aquesta època: xèrr de sa costum de referí sucéssos, encara son ménos suscettibbles de dita referènsi, a n'es principis d'aquéxa disciplina. En definitiva, no creg que ningú haja ménos propèns que jo a férsê enfòra de sas sevèras fitas de sa veritat, déxandsê dú p'es sinnes vanidosos de sa superstissió. M'ha parescud convenient sèure aquest argument, per que s'històri increíbble que deg contà no sigui considerada es deliri d'una

immaginassió desvocada, sinó s'esperènsi autèntica d'una cap per quí es sòmits de sa fantassía han estad lletra morta y nulidat.

Después de mols d'añs de viatjà per s'estrangé, a s'añ 18... Me vatj embarcà en es moll de Batavia, en sa rica y populosa isla de Jjava, en un creué per ets arxipiélago de sas islas Sonda. Anava en calidat de passatjé, totsol induíd per una espèci de nirviosa inquietud que m'acossava com un esperit dolent.

Es nostro hermós vaxell, d'unas cuatracentas toneladas, havía estad costruid en Bombay en fusta de tèca de Malabar emb rematxos d'aram. traquina una somada de cotó en branca y òli, de sas islas Laquevidas. També dúyam a bórdo brí de pell de coco, sucre moréna de sas islas orientals, saím clarificada de llet de búfalo, grans de cacaué y colcúns calaxos d'òpit. Sa somada havía estad mal estibada y es barco escorava.

Saupam apénas impulsads per un jugé oratje, y durant mols de díes varem quedà enrevolta de sa costa oriental de jjava, sêns'altre incident que québràs sa monotonía de nostro rumbo que s'ocasional trobada emb sos menuds barquêts de dos mastells de s'arxipiélag a hon mos dirigíam.

Un hòrabaxa, estalonad demunt s'arrambadó de sa bórda de popa, vatj veure de

cap es mestral un nigul molt singulà y aislad. éra notabbe, no totsol p'es séu coló, sinó per sê es primé que veyam dèsde sa nostra partida de Batavia. La vatj observà emb atensió fins sa posta d'es sol, cuand de repent se va esténdre de cap a levant y ponent, estrenguend s'horissó emb una estreta franja de baf y tomand sa fóрма d'una llèrga línia de plaja. Aviad va cridà sa méua atensió sa colorassió d'un tò vermêy fosc de sa lluna, y sa fa de ménos apariènsi dins la ma. Aquesta sufria una ràpida trasformassió y s'aygo parexia més trasparente que de costum. Maldement a que arribava a veure clarament es fóns, en tirà sa sonda vatj comprovà qu'es barco navegava a quinze bràssas de fondari. Llavonses s'ayre se posà intolerablement calurós y carregad de amolladas de baf emb espiral, similàs a sas que brollen d'es fèrro en vermêy. A mida que va sê cayguend sa nit, va desaparera tot vestigi d'oratje y resultava impossible concebre una calma majó. Demunt es toldêt cremava sa crida d'una espèuma sêns'es més impercettibbe moviment, y un llèrg cabêy, agontad êntre dos dits, pénjava sêns que se advertís sa menó vibrassió. Sêns'embargo, es capità va dí que no sentía indicassió colca de perill, però com navegavam a sa deriva en direcció a sa costa, va ordenà arrià sas espèumas y tirà ets àncora. No va apostà guaytas y sa tripulassió, composta en sa séva majoría per malayos, se va esténdre deliberadament demunt cubèrta. Jo vatj devallà... horrorisad per un mal presentiment. En vera, totas sas apariènsis me advertían sa

imminènsi d'un simún. Vatj trasmetre es méus temós en capità, però éll no va déxà atensió a n'es méus paraulas y se va fé enfòra sêse dinnarsê a contestarmê. Sêns'embargo, es méu inquietud me aturava dormí y devés de mitjanit vatj pujà a cubèrta. En estalonà es pèu demunt es derré escaló de s'escala de càmara me va retgirà un renòu fort y intèns, parescud en fet p'es giro ràpid de sa ròda d'un molí, y antes de que pogués averiguà sa séva sinnificad, vatj nota una vibrassió en es centro d'es barco. Istàns después se va enderrocà demunt noltros un furiós ma de sabonéra que, passand per demunt es pont, va granà sa cubèrta de proa a popa.

S'estréma violènsi de sa bufada va sê, en gran mida, sa salvassió d'es barco. Maldement totalment cubèrt per ets aygo, com sas sévas mastells havían volad per sa bórda, después d'un minut se va adressà pésadament, va sortí a sa superfissi, y llevò de duttà colcúns istàns bax sa presió de sa tempestad, se va adressà a la fí.

Me resultaría impossiblle esplicà què miracle me va salvà de sa destrucció. Trastornad p'es cop d'ets aygo, en tornà en jo me vatj trobà estrêt êntre es mastell de popa y es timó. Me vatj posà de pèu emb gran dificultad y, en mirà, maretjad, a n'es méu devés, es méu priméra impresió va sê que mos trobavem êntre rompéns, tan tremendo y inimaginabble éra n'es trebolí d'onas enormes y plenas de sabonéra en

qu'estàvam esfonsads. Istàns después vatj sentí sa veu d'un jay suèc que havia embarcad poc antes de qu'es barco saupàs. Lo vatj cridà emb totas es méus forsas y en estona se me va acostà d'un costad a s'altre. No varem tardà en descubrí qu'érem ets únics sobrevivéns. Emb etsetsió de noltros, sas onas acabavan de granà emb tot lo que se trobava en cubèrta; es capità y ets oficials devían havê mort mentras dormían, pêrque es camarots estavan totalment inundads. Sêns'ajuda éra poc lo que poríam fé per sa seguridat d'es barco y mos va aturà sa convicció de que no tardaríam en esfonsà. Per cèrt qu'es primé embat d'es ventada forta va destrosà es cabelle d'ets àncora, pêrque de no essê axí mos hauríam esfonsad istantàniament.

Navegavam a una velocidat tremenda, y sas onas rompían demunt noltros. Sa fustassa de popa estava feta mil bossíns y tot es barco havia sufrid gravíssimas panas; però comprovam emb gotj que sas bómbas no estavan embossadas y qu'es lastre no parexía haversê descentrad. Sa priméra bufada havia minvad, y sa violènsi d'es vent ja no entreñava gran perill; però sa possibilitat de que aturàs per complet mos aterrorisava, convensuds de que, en mitj d'es maròta siguint, sênsê dutte, moriríam. Però no parexía probabble qu'es justificad temó se convertís en una ràpida réalidat. Durant cinc díes y nits complets —n'es quins nostro únic aliment va consistí en una menuda cantidat de melassa que fenérament logram procurarmós en es castell de

proa- sa carcassa d'es barco avansà a una velocitat impossible de calculà, espitjada per sucessivas ràfagas que, sêse igualà sa violènsi d'es primitiu simún, éran més aterrorisàns que cualsevol un'altra tempestad viscuda per jo en es passad. Emb menudas variàns, durant es primés quatre díes nostro curs va sê xaloc, y devérem havê costetjad Nòva Holanda. En quint díe es fred éra intèns, maldement a qu'es vent havia girad un punt de cap es nord. Es sol naxía emb una malaltisa colorassió groguênca y enfilava apénas uns graus demunt es horissó, sêse irradià una decidida claró. No havia niguls a sa vista, y sêns'embargo es vent caya y bufava emb furia desapareya y irregulà. Devés de mitjdíe -aprotsimadament, pêrque totsol poríam endevinà sa hòra- va tornà a cridarmós s'atensió s'apariènsi d'es sol. No irradiava lo qu'emb propiedat podríam cridà llum, sinó un brillo opaco y funest, sêse reflètses, com si tots sas sévas ratjos estiguéssen polarisads. Just antes d'esfonsarsê en es ma abombad sa séva fog central se va apagà de mòdo aspra, com per fa d'un porê inesplicable. Va quédà totsol reduíd a un cércol platetjad y blanc que se esfonsava de frissó en es ma insondable.

Espéràm en balde s'arribada d'es sèst díe - aquex díe que per jo no ha arribad y que p'es suèc no va arribà may-. A partí d'aquell moment quédàm esfonsads dins una molt fóna fósca, a tal punt que no havésem pogud veure un objètte a vint passas d'es barco. Sa nit etèrna va continuà

embolicandmós, ni tansols minvada per sa fosforescènsi brillant d'es ma a sa que mos havíam acostumad en es tròpics. També observam que, maldement sa tempestad continuava bramuland emb inacababble violènsi, ja no conservava sa séva apariènsi habitual d'onas ni de sabonéra emb sas qu'antes mos embolicava. A nostro devés tot éra espant, molt fónda fósca y un negre y aufegant desèrt d'ébano. Un terró supersticiós va sê cresquend en ets esperit d'es véy suèc, y es méu pròpi ànima estava embolicad en un silenciós estorada. Abandonarmós tot intent d'escoltà es barco, per considerarló inútil, y mos asseguram lo milló possibble a sa basse d'es garrot de messàna, clavand emb agrura sa mirada en ets océano immèns. No hauría manéra de calculà es téns ni de preveure nostra posissió. Sêns'embargo teníam plena conciènsi de havê avansad més de cap es sur que cualsevol altre navegant anterió y mos va estorà no trobâ es habituals impediméns de gèl. Mentras tant, cada istant amenassava emb essê es derré de nostras vidas... Onas enormes, com putxos se feyan massa vía per abatirmós. Es maròta sobrepassava tot lo que jo havés imaginad, y va sê un miracle que no mos esfonsassem istantàniament. Es méu acompanyant xerrava de sa jugeresa de nostro somada y me recordava sas escléns qualidats de nostro barco; però jo no poría ménos que sentí s'absoluta inutilidat de s'espèrànsa matéxa, y me preparava melancòlicament per una mort que, en es méu opinió, res poría domorà ja més d'una hòra,

pêrque emb cada núu qu'es barco recorria n'es ma negre y tenebrós comprava més violènsi. Per moméns alenavam espês per elenà, xécàds a una alsada superió a sa d'es albatros... Y unas altras vegadas mos maretjava sa velocidat de nostro baxada a un infèrn aygós von ets ayre se estroncava y cap sò confonia es xubèc d'es "kraken".

Mos trovavem en es fóns d'un d'aquéxos abismes, cuand un de repent crid d'es méu compañ retronà horriblement en sa nit. "¡Miri, miri! " va esclamá, cridand junt a n'es méu sentid, "¡Déu totpoderós! ¡Miri! ¡miri!" mentras xerrava vatj nota es brillo d'una llum morteta y ròtja que recorria n'es costads d'ets immèns abisme en que mos trovavem, tirand cèrt brillo demunt nostra cubèrta. En xécà sa mirada, vatj contemplà un espettàcul que me va gelà sa sang. A una alsada tremenda, dirèttement demunt de noltros y en voréra matex d'es tayad líquid, surava un gigantèsc vaxell, de pintura quatre mil toneladas. Maldement a està en sa crêsta d'una ona que lo sobrepassava més de cent vegadas en alsada, sa séva tamañ se passava es de cualsevol barco de línia o de sa compañía d'islas orientals. Sa séva enorme casco éra d'un negre fóns y brut y no lo enremellavan ets acostumads mascaróns d'es vaxells. Una totassòla taringa de canóns de brónzo goytava p'es cañonéras ubèrtas, y sas sévas brillàns superfissis reflèttavan sas llums d'innúmerables llintèrnas de combat que se engronsavan d'un

costad en altre en sas ormetjos. Però lo que més estorada y estor mos va provocà va sê qu'en mitj d'aquex ma sobrenatural y d'aquex ventada forta ingovernable, navegàs emb totas sas espèumas desplegadas. En vorerhó per priméra vegada totsol distinguim sa séva proa y poc a poc va sê alsandsê demunt es funest y horrible trebolí. Durant un moment d'intèns terró se va aturà demunt es maretjós cap curucull, com si contemplàs sa séva pròpi sublimidat, después se va aborronà, va duttà y... se va fé massa vía demunt noltros.

En aquex istant no sé quê de repent domini de jo matex va brollà d'es méu esperit. A tropessadas, vatj anà de cap enréra tot lo que vatj porê de cap popa y sullà vatj espèrà sênsè temó a sa catàstrofe. Es nostro pròpi barco havia abandonad a la fí sa lutxa y se esfonsava de proa en es ma. En consecuènsi, va rebre ets impatte de sa masa baxada en sa part ja esfonsada de sa séva estructura y es resultat inevitable va sê que me vatj veure tirad emb violènsi irresistible contra n'es obêncs d'es barco desconegud.

En es moment en que vatj caure, sa nau va virà y se va escorà, y vatj suposà que sa consiguent confusió no havia déxad fé que sa tripulassió arregglàs en sa méua presènsi. Me vatj dirigí sênsè dificultad y sêns'essê vist fins sa escotilla principal, que se trobava parsialment ubèrta, y prest vatj trobà s'oportunidat d'amagarmê en sa bodèga. No

podría esplicà perquê lo vatj fé. Pentura n'es principal motíu haja estad sa indefinible sensassió de temó que, dèsde es primé istant, me varen provocà es tripulàns d'aquex vaxell. No estava disposat a confiarmê a personas qu'a priméra vista me produían una vaga estrañesa, dutte y escrúpol. Per lo tant vatj considerà convenient trobâ un amagatày en sa bodèga. Lo vatj logrà moguend una menuda bossí de sa armassó, y axí me vatj assegurà un refugi convenient êntre sas enormes costéllas d'es barco.

Apénas havía completad es méu feyna cuand es sò de passos en sa bodèga me va obligà a fé us d'èll. Junt a jo amagatày va passà un hòmo qu'avansava emb passos dèbils y caminà insegú. No vatj agafà a vorêl es cara, però vatj tení oportunitat d'observà sa séva apariènsi general. Tot en éll mostrava pòca firmesa y una avansada edat. Bax es pes d'ets añs li tremolavan sas jonóys, y sa séva cos parexía aufegad per una gran somada. Remugava en veu baxa com xerrand conseguêsc matex, pronunsiava paraulas a premudas en un idioma que jo no comprenía y va comensà a tantetjà una pila d'istрумéns d'aspètte singulà y de véas cartas de navegassió que havía en un recó. Sa séva actitud éra una fa de ménos mèscla de sa caparrudesas de sa segona infansi y sa solènne dinnidat d'un déu. Per fí va pujà de bell nòu a cubèrta y no lo vatj tornà a veure.

Un sentiment que no pug definí se ha possessionad d'es méu ànima; ês una sensassió que no ammêt anàlissis, frónt a sa quin sas experièncis d'èpocas passadas resultan inadecuadas y sa que clau, me teng pò, no me serà oferida p'es futur. Per una cap com sa méva, aquesta darréra considerassió ês una tortura. Sé que may, may, me donaré per satisfet emb respètte a sa naturalesa d'es méus concèttes. Y sêns'embargo no deu estorarmê qu'aquêxos concèttes siguin indefinids, posad que ténen sa séva origen en fons totalment nòvas. Un nòu sentid... Una nòva entidat se incorpòra a n'es méu ànima.

Fa ja molt téns que vatj recorre sa cubèrta de llevant barco terrible, y creg qu'es ratjos d'es méu fi se estàn concentrand en un foco. ¡Quê hòmos incomprendibles! embolicads en meditassions sa qu'espèci no agaf a endevinà, passan a n'es méu costad sênsè sentí es méu presènsi. Amagarmê sería una locura, pêrque aquesta gent no vol veure. Fa pocs minuts vatj passà dirèttamente frónt a n'ets uys d'es segón oficial; no fa molt que me vatj aventurà a entrà a sa cabina privada d'es capità, von vatj prènde ets eleméns emb qu'ara escrig y he escrit lo anterió. De vegada en cuand continuaré escriguend llevant diari. ês possible que no pugui trobâ s'oportunidat de donarló a conexe en mon, però

trattaré de conseguirhó. A derré moment, introduciré es mensatje en una botélla y sa tiraré en ma.

Ha estravengud un incident que me proporsiona nòus motius de meditassió. ¿s'estravénen aquestas còsas per forsa d'un sort sêse govèrn? me havía aventurad a cubèrta von estava estês, sêse cridà s'atensió, êntre una pila de fletxaduras y véas espèumas, en es fóns d'una balandra. Mentras meditava en lo singulà d'es méu fi, inadvertidament vatj prênde un pinzell bañad en bréa y vatj pintà es voréras d'una espèuma rastréra cuydadosament dobblegada demunt un cortaròla, a n'es méu costad. S'espèuma ha estad issada y sas fitas irrefletsivas que vatj fé emb so pinzell se desplegan formand sa paraula descubriment.

Derrérament he fet moltas observassions demunt s'estructura d'es vaxell. Maldement bé armad, no creg que sigui un barco de guèrra. Es séus ormetjos, costrucció y equipo en general, contradúan una suposissió parescud. agaf a sentí emb facilitad lo qu'es vaxell no ês, però crec que no porê afirmà lo qu'ês. innor perchê, però en observà sa séva estrañ modélo y sa fórma singulà de sas sévas mastells, sa séva enorme tamañ y es séu etsessiu velam, es séu proa estrittament senzilla y sa séva popa anticuada, de repent crusa

p'es méu cap una sensassió de còsas familiàs y emb aquéxas sómbras imprecisas d'es record sempre se mèscla sa memòri de véas crònicas estranjéras y d'èpocas remòtas.

He estad sa fustassa de sa nau. Ha estad costruida emb un material que me resulta desconegud. Sas caratterísticas peculiàs de sa fusta me donan s'impresió de que no ês apropiada p'es propòsit en que se sa aplicàs. Me referêsc a sa séva estréma porossidat, independentament considerada d'es mals fets p'es cucs, que són una consecuença de navegà per aquets aygos, y de sa pudissi provocada per ets anys. Pentura sa méva parêsqi una observassió etsesivament rara, però aquesta fusta té totas sas caratterísticas d'es reure español, en es cas de qu'es reure español fos dilatad per mèdis artifissials.

En llegí sa frassa anterió, vé a n'es méu memòri es apotègma qu'un véy llób de ma holandês repetía sempre que colcú posava en dutte sa séva de bon de ve. "Tan segú ês, com que heyà un ma von es barco matex crex en tamañ, com es cos vivent d'es marino".

Fa una hòra vatj tení s'atreviment de mesclarmê emb un grupo de tripulàns. No me varen déxà sa menó atensió y, maldement estava aturad en mitj de tots élls, parexían absolutament innoràns d'es méu presènsi. Lo matex qu'es primé que vatj veure en sa bodèga, tots donavan señals

de tení una edat avansada. Sas tremolavan sas jonóys axacosas; sa decadènsi sa corbava n'es hómbrs; es vent aborronava sas sévas pells arruadas; sas sévas veus éran devallas, tremolosas y comellàs; en sas sévas uys brillava n'es llagrimêtj de sa véyura y sa tempestad estemenetjava terriblement es séus cabêys grisos. Devés d'élls, per tota sa cubèrta, colgavan escampads istruméns matemàtics de sa més pintorêscia y anticuada costrucció.

Fa un téns vatj fé mensió que havia estad issada un ala d'es triquêt. Dêsde llavonses, desvocad p'es vent, es barco ha continuad sa séva aterradora carréra de cap es sur, emb totas sas espèumas desplegadas dêsde sa punta d'es mastells fins es botalóns inferiós, esfonzand a cada istant es séus penols en es més espantós infèrn d'aygo que pugui concebre sa cap d'un hòmo. Acab d'abandonà sa cubèrta, von me resulta impossiblle mantenirmê en pèu, maldement a que sa tripulassió parêx esperimentà pocs inconveniéns. Se me encapritxa un miracle de miracles que nostra enorme masa no sigui definitivament devorada p'es ma. Sêns dutte estêym condemnads a surà indefinidament en voréra de s'eternidat sêns feym massa vía per fí en ets abisme. Remontam onas mil vegadas més gigantêscas que sas que he vist en es méu vida, per sas que mos amollam a poc a poc emb sa facilitat d'una gavina; y sas aygos colossals alsan sa séva cap per demunt noltros com dimònis de sas

profundidats, però com dimònis llimitads a sa simple amenassa y a quins sas està prohibid destrossà. Tot me dú a endossà aquesta continua fuyta d'es desastre a s'única causa natural que pod produí aquex efètte. Deg suposà qu'es barco navega dedíns de s'influènsi d'una corrent poderosa, o d'un impetuós ma de fóns.

He vist en capità cara a cara, en sa séva pròpi cabina, però, tal com espèrava, no me va déxà sa menó atensió. Maldement per un observadó casual no haja en sa séva apariènsi res que pod diferensiarhó, en més o en ménos, d'un hòmo llog comú, en estorada emb que lo vatj contemplà se va mesclà un sentiment de incontenible reverènsi y de respètte. Té aprotsimadament es méu estatura, ês dí cinc pèus y vuyt pulgadas. Sa séva cos ês sòlid y bé proporsionad, ni massís ni particularment notable en cap sentid. Però ês sa singularidat de s'espressió que réyna en sa séva cara... ês s'intènsa, sa maravellosa, s'emossionada evidènsi d'una véyura tan absoluta, tan estréma, lo que etsita en es méu esperit una sensassió... Un sentiment marvellós. Sa séva frónt, maldement poc arruada, parêx agontà es sèllo d'un esbart d'añs. Sas sévas cabêys grisos són una històri d'es passad, y sas sévas uys, encara més grisos, són sibil·las d'es futur. Es pis de sa cabina estava cubèrt d'estrañs fuyts de papé unids êntre sí per brotxes de fèrro y de arruinads istruméns científics y desfassadas cartas de navegassió en desús. Emb sa cap

estalonada en sas mans, es capità contemplava emb mirada truyósa un papé que vatj suposàsería una concessió y que, en tot cas, duya sa firma d'un monarca. Remugava per sí, igual qu'es primé tripulant a quí vatj veure en sa bodèga, sílabas caparrudas d'un idioma estrangé, y maldement se trobava molt enrevolta de jo, sa séva veu parexía arribà a n'es méus sentids dèsde una milla de distansi.

Es barco y tot sa séva contengud està empapad per ets esperit de sa véyura. Es tripulàns se amòllan a poc a poc d'aquí per allà com bubòtas de siggles ja enterrads; sas sévas miradas reflèttan inquietud y ansiedat, y cuand ets estrañ brillo de sas llintèrnas de combat illumina sas sévas dits, sent lo que no he sentid may, maldement a havê comersiad sa vida sensera en antiguedats y xuclad sas sómbras de columnas caygudas en Baalbek, en Tadmor y en Persépolis, fins qu'es méu pròpi ànima se va convertí en una ruina.

En mirà a n'es méu devés, me empegayexen es méus anteriós escrúpols. Si vatj tremolà devant sa bufada que mos ha encalsad fins ara, ¿com no horrorisarmê devant un assalt de vent y ma per definí es quins sas paraulas cap de fibbló y simún resultan trivials y ineficassos? en es redòs totduna d'es vaxell réyna sa negró de sa nit etèrna y un caos d'aygo sêns sabonéra; però aprotsimadament a una llégo a cada costad de noltros agafan a vorersê, foscament y a

intremitjos, imponéns muradas de gèl que se alsan de cap es cèl tristós y que parexen sas parêds d'ets univèrs.

Com immaginava, es barco sêse dutte està en una corrent; si axí se pod cridà emb propiedat a una maretja que plorand y cridand êntre sas blancas parêds de gèl se fa massa vía de cap es sur emb sa velocitat emb que cau una catarata.

Presumêsc qu'ês absolutament impossible concebre es horró d'es méus sensassiós; sêns'embargo sa curiositat per entrà en es mistèris d'aquestas regiões horribles predomina demunt es méu desespérassió y me reconciliarà emb sas més odiosa apariènsi de sa mort. Ês evident que mos feym massa vía de cap colca conexement apassionant, un secrêt impossible de compartí, es que descubrimet dú en sí sa destrucció. Pentura n'aquesta corrent mos meni de cap es matex polo sur. Deg confessà qu'una suposissió en apariènsi tan extravagant té totas sas probabilitats a sa séva favó.

Sa tripulassió recórr sa cubèrta emb passos truyósos y tremolosos; però en sas sévas caras s'ansiedat de s'espéransa supéra a sa apatía de sa desespérassió.

Mentras tant, seguim navegand emb vent de popa y com duym totas sas espèumas

desplegadas, per moméns es barco se xéca per demunt es ma. ¡Oh, horró de horrós! de repent es gèl se òbri a dreita y esquèrra y varem girà maretjosament en immènsos círculs concèntrics, girand una y un'altra vegada n'es voréras d'un gigantêsc anfitéatro, sa pessigada de sas que parêds se pèrd en sa fósca y sa distansi. ¡ però me quéda poc téns per medità en es méu fi! es círculs se estreñen emb rapidesa... Mos feym massa vía furiosament en sa barullo... Y êntre es bramulà, es plorà y es trastornà d'ets océano y de sa tempestad es barco estemenetja... ¡Oh, Déu...! ¡ y se esfónza!...